

W. BIEGAŃSKIĘ · W · CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

КВИТАЦИЯ.

Литературно-политический, Социальный, Экономический и Литературный Журнал
ЗИА ДАБРОВЕКИЕГО * **Cena 3 kop.**

Роман

Отпечатанный без предоплаты
телефонной цензурой № 111 газеты
„Goniec Częstochowski” заключателю
в себя печати *[подпись]* лист

Reprezentacja Sosnowa

Wielkie
miejsce
Bogate

доставленъ во мнѣ въ канцелярію.
[подписи] 1909 г.
Канцелярмейстеръ
города Чѣстохова

Redakcja: Częstochowa, Aleja II Nr. 38, telefon Nr. 50. *[adresy i informacje o wydawnictwie]*

CENA OGŁOSZEN

Za jeden wiersz lub jego ułamek na pierwszej stronie 30 k., na IV-ą 10 k., na VI-ą 5 k.; Nakładem za wiersz 20 k. Nadpłatne za wiersz 50 kop. Ogłoszenia drobne po 3 kop. za wiersz.

Prenumerata i sprzedaż „Gonia Częstochowski” w Dąbrowie p. Jan Dziekan, ulica Dębinki przy stacji D. Z. W. W. dom Szpigelmana. Prenumerata na „Gonia Częstochowski” i ogłoszenia w Rakowie przyjmuje pan Leon Plotrowski.

Wielkie Kinematograficzne przedstawienie DWA RAZY w tygodniu.
5 do 11 wieczór, w niedziele i święta od 3 do 10.

cesarza Wilhelma II 14 stycznia 1909 r.; **Saint-Vilda, ludność daż** (b.k.) oddział II. **Serce dziecka** (obrazek z życia w kolorach); **Irbara Fricze** (historja prawdziwa); **Zagadka losu** (kom.); **Dom spokojny** (komizne).

miejsce 10 miejsc 50 kop., drugie miejsce 30 kop., Krzesła w sali po 50 kop., Głównieci, orkiestra i żołnierze obca połowa. Dyrektor **G. Zarzecki.**

obrazy żywe I A C E.

Lekarz dentysta Grejniec

przyjmuje codziennie od 10 rano do 1 i od 2 do 7 po południu.
Choroby zębów i jamy ustnej. Plomby. Zęby sztuczne bez podniebienia na kauczuku i w złocie.
Aleja № 10, dom p. Rajcherowej, gdzie skład apteczny p. Neufelda, telefon № 108.

Zbudźmy się!

Często na wsi polskiej spotyka się ludzi biednych i wynędzniałych, którzy narzekają na brak pracy i na niedostatek. A jednakże tak źle jeszcze w naszym kraju nie jest. Rozjrzawszy się dobrze dokoła, zobaczymy wielu przyszydów z obcych stron, którzy u nas robią dobre interesy. A my? My przeważnie jesteśmy już tak niedołężni, że sobie sami radzić nie umiemy; czekamy tylko, aż ktoś przyjdzie i da nam gotówkę. Czas już chyba wybudzić się ze szponów niedołęstwa i ciemnoty, zebrać wszystką energią i wyifaować ją w kierunku podniesienia oświaty i dobrobytu.

Wyszukiwać uczciwej pracy zarówno dla siebie, jak i dla innych; wybrać się przesądów, że to mój dziad tego a tego nie robił, a więc i

ja nie będę; bo pamiętać należy, że dziad żył w innych warunkach, że on nie potrzebował, a ja muszę.

Bardzo często wioski nasze przebiegają obcy nam handlarze i częstą ludność rozmaitym tandetą z fabryk niemieckich. Otóż tutaj dla niejdnego z naszych może być uczciwy zarobek. Mając kilka rubli, można za ten pieniądź nabyć z fabryk polskich różnych przedmiotów, z początku w małej ilości, a w miarę tego, jak będzie handel dobrze szedł, interes swój zwiększać i rozwijać. A towary takie, jak koziki, noże, widelce, kłódki, sierpy, igły, szpilki, guziki, nici, paciorki różne, wstążeczki, chusteczki, płócienna, ręczniki, chustki, serwetki, elementarze, ołówki, tabliczki do pisania, kalendarze i wiele innych rzeczy zawsze na wsi znajdują chętnych nabywców.

Ktoby się dorobił, albo zaczynając miał już większy zasób pieniędzy, mógłby kupić konia, wózek mały i nie potrzebowałby nosić, lecz jeździłby po odpuściach, po jarmarkach i z wioski do wioski. — A nawet mógłby prowadzić handel zamienny, bo dawałby wyroby fabryczne, a brał produkty wiejskie, lub też zakupywałby kury, gęsi, kaczki, jaja, masło, śmietanę, sery, płótna swojskie i inne wyroby, gdzie co w jakiej okolicy mają, a gdyby kapitału wystarczyło, to mógłby i zboże kupować. A na produkty te w mieście zawsze kupiec się znajdzie i nieźle nieraz zapłaci.

Niezależnie od handlu mamy przed sobą i inne pola pracy. Jeżeli w której wiosce są malarzynie, lub bezrolni, zamozniejsi gospodarze powinni na swój koszt wysłać do miasta na naukę jakiego rzemieślnika jednego chłopca, który po skończeniu, gdy już zacznie zarabować, powinien zwrócić częściowo koszt na niego wy-

Zatwierdzona przez Urząd Lekarski.
Lecznica chorób zębów i jamy ustnej
Marjana PUCHALSKIEGO
II-ga Aleja № 26, róg Teatralnej (nad Apteką W-go Długosza).
Operacje dentystyczne, leczenie, plombowanie i zęby sztuczne.
Podług taksy.
Porada 30 kop. wyjęcie zęba 50 kop.

Oko-Perlin Dentysta
Teatralna № 13,
przyjmuje codziennie od 10 rano do 1 i od 2 do 6 po połud. Wprawia zęby sztuczne na złocie bez podniebienia, oraz przyjmuje niezamożnych od 9 do 10 rano bezpłatnie.

Lekarz Dentysta **Artur Broniatowski**
przyjmuje codziennie od 9-1 i od 3-7 po poł.
Aleja № 8, pierwsza piętro dom p. Rygoeckiej.

Z dziedziny elektryczności.

Od pewnego czasu zjemy pod znakiem „elektryczności, nie wszyscy jednak są z nią należycie obznajomieni. — dla tych drukujemy niniejszy artykuł.

0 jednostkach elektrycznych. — Energia elektryczna i lampy. — Koszta elektrycznego oświetlenia.

Istota elektryczności nie jest nam znana. Według najnowszych hipotez zjawiska elektryczne są następstwem ruchu nadzwyczajnie rozdzielonej materji — eteru, przenikającego swobodnie przez wszystkie ciała fizyczne. Ażebymy przedstawili sobie działania elektryczności musimy uciec się do porównań. Mianowicie wyobraźmy sobie rezerwoar z wodą, stojący na pewnej wysokości nad poziomem, na którym przebiega z rurką, dochodzącą do tegoż poziomu.

Gdy dolny otwór rurki zamknięty kranem, woda będzie ciskać na kran z siłą tym większą, im więcej będzie oddalony poziom wody w rezerwoarze od poziomu kranu. Gdy kran otwarty, woda będzie wyciekać z rurki z prędkością tym większą, im większa jest wyżej wzmiankowana odległość między pozioma-

mi wierzchnim (w rezerwoarze) i dolnym (w punkcie wyciekania). Wyciekająca woda może wykonać pewną pracę, t. j. posiada pewną energję.

Zwróćmy się teraz do elektryczności. Rezerwoarowi z wodą odpowiada maszyna, wytwarzająca elektryczność (dynamo maszyna); rurce — przewodnik (druć), początek i koniec przewodnika, którym odpowiada początek i koniec rurki, nazywają się w dynamomaszynie biegunami. Ażebymy był ruch wody w rurce, koniec jej musi być na niższym poziomie niż początek; podobnież aby po przewodniku biegł prąd elektryczny musi między biegunami dynamomaszyny być różnica elektrycznego napięcia; różnicę tą nazywają siłą elektrobodźczą lub elektromotoryczną i oznaczają ją literą e; jednostka tej siły nazywa się woltem.

Ilość elektryczności przepływającej po przewodniku w jedną sekundę, odpowiadająca ilości wody, przepływającej po rurce, stanowi o sile prądu, oznaczonej literą i; im większa jest ta ilość, tym silniejszy jest prąd; jednostka siły prądu nazywa się amperem. Praca czyli energia elektryczna jest iloczynem z siły elektrobodźczej przez siłę prądu (e x i) i odpowiada pracy, którą może wykonać woda, wyciekająca z rurki na niższym poziomie. Jednostką energii elektrycznej jest wat = 1 volt x 1 am-

per. 1000 watów nazywa się kilowattem, a odniesiony do pewnego czasu np. sekundy, nazywa się kilowatusekundą. Tak więc kilowattsekunda jest energia czyli praca, którą może wykonać woda w jedną sekundę; prąd o sile jednego ampera przy napięciu 1000 woltów lub odwrotnie prąd o sile 1000 amperów przy napięciu 1 volta. Pomnożymy przez 60 x 60 = 3.600 sekund, otrzymamy kilowattgodzinę = 3.600 kilowattsekund.

Jednostka oporu przewodnika (oporu temu odpowiada tarcie wody o ścianę rurki) jest ohm i oznacza się zwykle literą r.

Cyfrowo jednostki elektryczne wyrażają się w tak zwany systemie jednostek absolutnych cgs., — centymetr, gram, sekunda.

Porównując energję elektryczną z pracą mechaniczną znajdujemy, że jeden koń parowy = 736 watów = 0.736 kilowatów i odwrotnie 1 kilowatt = 1,36 konia parowego. Na jedną świecę normalną, t. j. dającą światło takie jak stearynowa świeca z idących 4 na fant, zużywa się energii elektrycznej 3 watty, czyli na jedną lampę żarową 16-swiecową — 48 watów = 0.048 kilowatów, a na taką samą 25 świecową — 0.075 kilowatów.

Lampy tukiwe zużywają energję w zależności od ilości świec, np. lampa łukowa o sile maksymalnej 1000 świec zużywa energii

Wykonywa: pomniki, figury, portrety, ozdoby, jako też i każde roboty w zakresie rzeźbiarstwa wyciskające, od najwycieńszych do najwysokich wykończenia, ze wszystkich kr. owych i szklanecnych pryma materiałów kamienia i drzewa. Depozytów dano od ręki nastawiane i wszelkie roboty serwilantopskie w wykonaniu roboty w miejscowościach i w miejscowościach. Zakład podjęto 3000.

Zakład Artystyczny Rzeźbiarsko-Kamienniarzki
Kruszyński i Proszowski w Częstochowie,

RYDZEWSKI i S-ka
Biuro Techniczne w Częstochowie, Teatralna 13.

Przy biurze został otwarty **skład węgla** z kopalni „Hrabia Renard“, który sprzedaje węgiel **na pudry** po kop. 17½ z dostawą do domów.

łożony. Chłopaków takich możnaby oddawać do tokarza, gdzieby się nauczyli toczyć solniczki, pieprzniczki, igielniczki, piórniki i inne przedmioty użytku codziennego, które obecnie nabywamy w sklepach miejskich; do blacharza, żeby się nauczyli robić konwie do mleka, banki do nady, garnce, kwarty, półkwartki, kubki do wody, połapki na myszy itp.; do krawca, do koszykarsza, sfliterza, zegarmistrza itp. Chłopy więcej, nauczywszy się niektórych rzemiosł, nawet i po wsiach mogą zarabiać: tu się znajdzie nóż do wyostrzenia, tam nożycki, gdzieindziej znów zegar do oczyszczenia i nasmarowania itd. itd. A dotąd kto nas przeważnie obsługuje? Przeważnie żydzi matomiasteczki.

Jeżeli się w ten sposób do pracy weźmiemy, to grusz się znajdzie w kieszeni i nie będziemy wyrzekali na niedostatek. Bo jak nam mówi nasze przysłowie: „praca ludzi obogaca”.
T. R.

Azef i Lopuchin.

Rewolucjonista Burcew, bawiący obecnie w Nici, odpowiedział sprawozdawcy „Tempsa” następujące szczegóły: „Poznałem Lopuchina, gdy mnie odwiedził, aby mi zaproponować ogłoszenie pamiętników pewnego dosojnika. Wydobylem także z niego i to, że on sam pisze również pamiętniki i prosilem go, aby mi je dał dla mego czasopisma. Lopuchin jednak odmówił, gdyż uważał chwagę za niestosowną, zapewnił jednak, że bez jego zgody, nikt tych pamiętników nie ogłosi.

Także wszystkie tajniki w sprawie Azefa zeszyły się w mojej redakcji. Mój kolega redakcyjny, Rajkin, pierwszy zwrócił moją uwagę na to, że Azef był w służbie policji pod nazwiskiem Raskin. Wkrótce otrzymałem potwierdzenie tej wiadomości i zawiadomilem o tem komitet. Przed sądem partyjnym winę Azefa udowodniono. Dowiedziono, że Azef zwrócił się do Lopuchina i prosił go, aby za przeczcił, jakoby Azef znał, inaczej jest stracony.”

Co do Lopuchina, Burcew sądzi, że będzie on wkrótce uwolniony.

Burcew postać wszystkie akta, odnoszące się do sprawy Azefa i Lopuchina, jednemu z deputowanych, który je przedłożył w czasie dyskusji w Dumie.

„Now: Wrem.” zwraca uwagę na szczególne niezwykłe ciekawość. Oto przypomina, że Jaurès w swoim organie „Humanite” na trzy dni przed aresztowaniem Lopuchina wyraził zdziwienie, iż Lopuchin jeszcze nie został aresztowany.

I dalej pisze: Jaurès, jak wszyscy o tem wiedzą, jest jednym z głównych przywódców całej rewolucyjno-terrorystycznej partji w Europie. Jeżeli on zdecydował się wobec całej Europy zająć aresztowania Lopuchina—on, który codziennie żąda swobody dla wszystkich terrorystów, to znaczy, że los Lopuchina zależy od jakiejś tajemnicy i jest związany z losem terrorystów i że wolność Lopuchina przeszkadza terrorystom. Gdyż tylko warjat mógłby przypuścić, że Jaurès zajął aresztowania Lopuchina w interesie rządu rosyjskiego wogóle, a Stolypina w szczególności.

Kronika miejska.

Z Jasnej Góry. Korespondent „Głosu Warszawskiego” w Petersburgu komunikuje swojemu dziennikowi:

8 amperów $\times$ 44,4 voltów = 355 2 woltów.
Koszta elektrycznego oświetlenia zależne są od warunków miejscowych i składają się z kosztów energii elektrycznej i odsetek, idących na amortyzację wyłożonego kapitału i jego o urocenowanie.

Koszt wyprodukowania jednego kilowatta w Częstochowie przy produkcji na niewielką skalę i lichej maszynie możnaby obliczyć tak: na jednego konia parowego wychodzi w założonych warunkach do 10 funtów węgla co przy cenie 1 rb. 20 kop. za korzec 6-pudowy kosztuje $\frac{120}{100} = 5$ kop. ponieważ 1 kilowatt z uwzględnieniem sprawności maszyny = 1,88 konia parowego, to cena produkcji kilowatta wyniesie 8, 15 kop.

W fabrykach, gdzie mają doskonałe maszyny dla innych celów, a dynamomaszyny są do nich tylko przepiępane, koszt produkcji kilowatta nie przenosi 7,5 kop. natomiast właściciel prywatny musi być przygotowany na koszt do 15 kop. przy produkcji własnej.

Koszta energii elektrycznej z elektrowni znajdujących się w rękach towarzystw prywatnych są znacznie większe, gdyż dochodzą tu wyższej wzmiankowane koszty urządzenia; eksploatacji i zyski przedsiębiorstwa; jednakże cena 30 kop. za kilowatgodzinę jest uważana za względnie wysoką.

Josef Chmurski.

„Od pewnego czasu ukazują się w piśmiech najzupełniej mylne wiadomości o dążeniu do utworzenia seminarjum przy kościele Jasnogórskim w Częstochowie. Wiadomości te dowodzą zupełnej nieznamomości rzeczy, samina-rja bowiem mają, jak wiadomo, tylko biskupi dla potrzeb diecezji swoich, a nie klasztorzy. Bawiący obecnie w Petersburgu O. Generał klasztoru Jasnogórskiego, J. E. ks. Enzebjusz Rejman ponawia starania o utrzymanie łatwiejszych warunków przyjmowania nowicjusów do klasztoru; chodził mianowicie o to, żeby mogli być przyjmowani nowicjusze w młodszym wieku, niż dotychczas. (Obecnie przyjmowani bymą tylko nowicjusze od 24 lat wieku). Starania te nie wspólnego z seminarjum nie mają.”

Zaprzeczenie pogłosce starania się o seminarjum, jak również o celu istotnych starań ks. przeora „Goniec” w swoim czasie donosi.

Wienormalność w okresie poczty ruchu rewolucyjnego, który między innymi zaznaczył się organizacją napadów na poczty, władze ułatwiły sobie zadanie czuwania nad bezpieczeństwem przewożonych posylek w ten sposób, że z liczby ogólnej biur i filij pocztowych w Królestwie, w 150 bez mała zwinęto przyjmowanie korespondencji pieniężnej i wogóle cennej.—

Obecnie urzędowe raporty stwierdzają, iż ruch rewolucyjny w kraju znikł zupełnie, że nastąpiło całkowite uspokojenie: Pomimo to, zakaz ograniczający działalność poczty, pozostaje nadal w swej mocy, narażając ludzkosc na duże trudności.

Ponieważ utrudnienia te tamują bieg prawidłowy życia ekonomicznego, požądane byłoby, żeby ograniczenie zostało odwołane, a wymiana korespondencji pieniężnej przywrócona we wszystkich kantorach pocztowych w kraju.

Na skutek odnośnych prośb, oddziały poczt.-tel. w Raciborowicach, Tysowcach, Dubieniec i Łaszczowie wznowily od daty 24-go stycznia przyjmowanie do przesłania i odbiór przesyłanych pieniędzy, jak również przyjmowanie składek do kas oszczędności.

Niedoszło wesole. Niejaki Fr. Świeży l. 22 zareczył się z nieco od siebie starszą panną St. Kos. i wczoraj miał odbyć się ślub. Pan młody nie posiadał stałego zajęcia a zatem i gotówki, przygotowaniami więc do ślubu i wesela zajęła się panna młoda, kupiła nawet swemu przyszłemu ubranie ślubne. Wczoraj rano Kos. dała swemu narzeczonemu 50 rubli gotówką pierścionek i obrączki ślubne poczem odali się do kościoła do spowiedzi. W chwili kiedy K. przystąpiła do konfesjonatu S. ułotnił się z kościoła i więcej nie powrócił. Jak stwierdziła niedoszła małżonka, S. wyjechał zupełnie z Częstochowy.

Odczyt. Przypominamy, iż dziś o godz. 8 wiecz. w lokalu „Lutni” odbędzie się odczyt p. Grzymały Siedleckiego.

Nie w Częstochowie. Pisma krakowskie donoszą, że aresztowany w sprawie znalezienia u niego w hotelu 18.000 rb. niejaki Szczygielski popełnił rzekomo bandytyzm w Częstochowie. Wiadomość ta jest jak nam donoszą—nieprawdziwą, żadnego większego rabunku w tym czasie nie dokonano.

Konfiskata mięsa. Kontrolerzy rzeźni miejskiej skonfiskowali 230 lb. zepsutego mięsa i wędlin.

„Dzwonek Częstochowski”. Tom styczeńowy „Dzwonka Częstochowskiego” przedstawia się nader sympatycznie. Rozmaitość treści łączą się jak zawsze z salaczną tendencją. Zwraca w tym tonie uwagę: „Wiadomość historyczna o obrazie Matki Boskiej Świętomiłobskiej w Wilnie”, „Zasługi duchowieństwa polskiego w potoku dzieł o czystych”, „Walka z luteranizmem na Śląsku”, „Obrazy z wojen kr. żyackich”, „Wiersz na cześć Ojca św. Piusa X-go” itp. Zdobi ten tom 16 ilustracji, pomiędzy którymi jest bardzo dobry portret pierwszego polskiego Biskupa w Ameryce ks. Rkadoego.

Aresztowano i osadzono w aresztach policyjnych w ciągu doby objętej następujące osoby dla sprawdzenia osobistości: Moszka Biber, za kupowanie kradzionych rzeczy Chaima Bociana, Herszlika Prozerowicza, za uchylanie się od powinności wojskowej: Lewka Jakubowicza, Mordok Kafmana, Herszlika Działoszyńskiego Józefa Klepara i za bójkę Józef Józef, Piotra Kołodzieja, Jana Dudzika i Bolesława Kite.

Kradzież. Z mieszkania Andrzeja Prymasa przy ul. Fabrycznej № 7, niewykryci złodzieje dostawczy się do mieszkania za pomocą wytrycha, skradli różnych rzeczy wartości około 10 rb.

Z Zawiercia.

Śol. W zeszłą sobotę odbył się w resursie zawierckiej bal pod nazwą „Szwalnia”. Bal udał się nadspodziewanie dobrze, osób było

przeszło 200. Przygrywała specjalnie sprowadzona orkiestra z Warszawy. Dochód z zabawy wyniósł około 500 rb.

Paragraf 12.

Według wyroku trybunału rzeszy niemieckiej można zebrania towarzystw, chociaż na nie tylko członkowie wstęp mają dozwolony, uważać pod pewnymi warunkami za publiczne, a zatem stosować do nich paragraf 12 ustawy o zebraniach i stowarzyszeniach, na mocy której należy obradować wyłącznie w języku niemieckim, w powiatach, nieliczących 60% ludności polskiej. Trybunał rzeszy doszedł do tego wniosku, opierając się na charakterystycznym wywodzie, że członkowie towarzystwa, które liczy wielką ilość członków na dalszej przesłaneni mieszkających i wstępu do swego grona; nie zależnia od zadnych, albo też od bardzo nikłych formalności, nie stanowi w istocie grona ściśle z sobą połączonych i sów, i z tego właśnie powodu uważać należy zebrania ich za publiczne.

Oczywiście władze pruskie natychmiast skorzystały z tego wyroku, aby posiadzenia wszystkich towarzystw polskich uważać za publiczne. Pierwsze usiłowania w tym kierunku ujawniły się w Katowicach na Śląsku, gdzie policja poczyniła starania, aby wyrokien sądownym orzeczono, że „czytelnia kobiet” jest towarzystwem, którego zebrania uważać należy za publiczne. W tym celu wytoczyła sprawę przed forum sądu bytomskiego. Obrona oskarżonej przewodniczącej „czytelni kobiet”, p. E. Korfańtowej z Katowic, adw. Wnkowski zwróciwszy sędziom uwagę, że policja katowicka nie w obliczu ustawy, ale z politycznych względów wdrożyła postępowanie sądowe przeciw „czytelni” chcąc zapobiedz w ten sposób rozprawom w języku polskim na zebraniach towarzystwa, wyraził przekonanie, że przy ferowaniu wyroku sędziowie nie będą się kierowali powodami politycznymi, które dla sądu powinny być zupełnie obojętne. Bytomski sąd przychylił się do wywodów obrońcy i wyznaczył, że zebran „czytelni kobiet” w Katowicach, jako publicznych uważać nie można, a oskarżoną, przewodniczącą „czytelni” od wszelkiej kary uwolnił.

Sensację wzbudziło uznanie powołanego w charakterze świadka policyjnego p. Madlera z Bytomia który oświadczył, że stosownie do pruskiej indykatury i orzeczenia trybunału rzeszy, służy władzy policyjnej prawo uznawania każdego towarzystwa polskiego za polityczne. Interpelację obrońcy, aby p. Madler wskazał wyrok, który — według jego mniemania nadawał na takie prawo władzy policyjnej, świadek zbył milczeniem.

Głosy publiczności.

W sprawie oświetlenia i tramwajów elektrycznych w Częstochowie.

(Dokoniczenie).

Mag: W razie zmniejszenia się kosztów wytworzenia prądu elektrycznego, koncesjonariusz obowiązany jest odpowiednio obniżyć cenę energii pod warunkiem, aby obniżenie to uskuteczniłoby nie częściej niż co dziesięć lat.

Ja: Rządowca w ten sposób równoległy punkt jest tylko wykonany na papierze a nie w praktyce. Dla urzeczywistnienia go, rada-cja powinna brzmieć w ten sposób: „O wiele produkcja stacji przekroczy umówioną przez magistrat ilość kilowat godzin rocznie, to magistrat ma prawo zmniejszyć taryfę do umówionego procentu”. W takim razie oznacza się tablica, w rodzaju drabiny, z oznaczeniem przewyżki, największą rzeczą więc jest ażeby magistrat, dając koncesję, mniej więcej oznaczył sumę kilowat godzin, poza obrębem których wytworzenie się większej ilości kilowat godzin, spada na zmniejszenie ceny na kilowat godzinę, tego rodzaju obliczenie jest jasne i proste.

Mag: Koncesjonariusz obowiązuje się ustawić na swój koszt 120 lamp łukowych o sile 1000 świec każda wraz ze słupami i przewodnikami i oświadczyć powyższą ilość lamp. Rzymniejsza lamp uskuteczniłone zostanie według wskazówek magistratu. Miasto ma prawo w każdej chwili żądać powiększenia ilości lamp na koszt koncesjonariusza. Za oświetlenie miasta kasa będzie płacić wynagrodzenie po 0,6 kop. za ampero godzinę każdej lampy, co wynosi około 11 kop. za kilowat godzinę.

Ja: „Ustawić 120 lamp łukowych o sile 1000 świec efektywnych”, to znaczy że lampa włączona zamontowana po nalożeniu błosa powinna dać 1000 świec. Za oświetlenie miasta kasa będzie płacić wynagrodzenie 10,5 kop. za kilowat godzinę co wynosi około 0,6 kop. za

ampero godzinę każdej lampy". To przesławanie jest konieczne ponieważ jako jednostkę płaci przyjmujemy jako kilowat godzinę, a nie ampero godzinę.

Mag: Jeżeli lampy na ulicach nie będą paliły się ustanowiona przez magistrat ilość godzin w takim razie koncesjonariusz płaci karę wysokości 10 kop. za każdą nie palącą się lampę. Takiej samej karze podlega koncesjonariusz jeżeli siła światła zmniejszy się o 10 proc. od oznaczonej normy. Siła światła mierzy się specjalnymi aparatami, które obowiązkowo powinien posiadać koncesjonariusz.

Ja: Co zaś się tyczy kary to prawdopodobnie w „Gońcu” nastąpiła omyłka korektorska, bo 10 kop. za każdą nie palącą się lampę kary, to albo jest pomyłką o „0” to znaczy że 1 ro. lub też mowa jest o 10 kop. kary za jedną lampkę żarową. O ile, co zdaje się nie prawdopodobne; komisja miała na względzie ustanowienia kary 10 kop. za jedną nie palącą się lampę, to ja będąc koncesjonariuszem oświetlenia wolalibyśmy połowę lamp nie palić i płacić karę bo mnie to by taniej kosztowało niżeli świecić i pobierać po 10,5 kop. za kilowat godzinę; np. dostaje obstatunek na oświetlenie danego prywatnego ogrodu lub przedstawienia, gdzie potrzeba oświetlenia 10 lampikowych, ponieważ 10 lamp ikowych przez 1 godzinę wynosi w przybliżeniu 5 kilowat godzin, to jeżeli oświetlił dany ogród przez 10 godzin to otrzymam zapłatę $10 \times 0,5 \times 35 = 17,50$ kop. za co zapłaci karę magistratowi $10 \times 10 \times 10 = 10,00$ kop. Zyskuję więc na czysto zamiast kary—wynagrodzenie rz. 7 kop. 50, przykład mógł sam za siebie, a gdzie są kary za następujące przekroczenia: za nieprzystąpienie do reparacji lamp ulicznych w przeciągu doby, za niezmiękanie w swoim czasie lamp złych i słabo palących się i etc. etc.

Mag: Za brutto dochodów przedsiębiorstwa koncesjonariusz opłaca na rzecz kas miejskiej 4 proc. od oświetlenia a 2 proc. od dochodu z prądu dostarczonego do celów technicznych.

Ja: Tutaj również odsyłam współobywateli do punktu 5, oznajmiam tylko że Warszawa płaci 7 proc. do kasy i pewną sumę na utrzymanie Inspekcji elektrycznej, którą bym dla Częstochowy zaproponował w sumie rb. 1000.

Co do dalszych punktów, a mianowicie: sposobu wykopu, prawdziwego uzależnienia koncesji światła elektrycznego od koncesji tramwajów, oraz również ominiętych kilku ważnych punktów, które „Gońiec” nie podaje, a mogą być również pominięte przez magistrat, powrócę za dni kilka.

Jan Beldowski,
obywatel miasta Częstochowy.

Telegramy.

Sprawa Łopuchina.

Petersburg. Minister sprawiedliwości Szczerbiow, wydał rozporządzenie, aby wszelkie dokumenty i wiadomości, dotyczące sprawy Łopuchina, były trzymane w głębokiej tajemnicy.

P. Kokowcew zostaje.

Petersburg. Peterb. Agencja Telegraficzna komunikuje że rozpoznałoby w prasie za graniczną i rosyjskiej pogłoski o tem, że sekretarz stanu Kokowcew opuszcza stanowisko ministra finansów, są na niczem nie oparte i zmyślone.

Petersburg 9. Minister finansów, Kokowcew, powrócił z zagranicy i z zezwolenia Najwyższego objął urząd ministerstwa.

Wizytacja pasterska.

Petersburg 9. Na wiosnę metropolita ks. Wnukowski wyjeżdża do Syberji, gdzie ma dokonać wizytacji kościołów. Arcypasterz zamierza także zwiedzić Sachalin. Podróż metropolity ma trwać około pięciu miesięcy; asystować mu będą w tej podróży czterej księża.

Wykrycie drukarni s.-d.

Moskwa 2 TAP. Na ul. Krasnojarskiej wykryto drukarnię socjaldemokratyczną. Jednego aresztowano.

Zapisy ś. p. Jerzmanowskiego.

Kraków 9. Dziś otwarto testament ś. p. Erazma Jerzmanowskiego, który z olbrzymiego swego majątku obok legatów dla rodziny pozostawił zapisy na cele społeczne.

Największy zapis otrzymała Akademia Umiejętności. Zmarły zapisał Akademii 1,200,000 koron w tym celu, aby z odsetek przyszanego corocznie nagrody za najlepszą pracę literacką, jaka ukaza się w ciągu każdego roku w języku polskim.

Zapis na rzecz ochrony dla dzieci, jaką zmarły urządził w Warszawie (83 ochrona)

wynosi 50,000 rb.

Kraków 9. Pogrzeb ś. p. Erazma Jerzmanowskiego odbędzie się d. 10 b. m. w środę przed południem.

Rozbicie pociągu.

Kijów, 9 TAP. Między Darnicą a Kijowem, z powodu zepsucia osi jednego wagonu uległ rozbiciu pociąg towarowy z 6 wagonów. Ruch wstrzymano.

Wyrok sądu wojennego.

Odessa, 9 TAP. Sąd wojenny okręgowy w sprawie o poddawianie szeregowców do buntu skazał: dymisjonowanego szałab kaptana Nikitina, na karę śmierci przez powieszenie; podoficera zapasowego Karmazina na osiem lat ciężkich robót.

Bomba.

Tyflis 9 TAP. W domu Kekudze rzuciono bombę. Wszystkie szyby wybite. Ofiar w ludziach niema.

Echa trzęsienia ziemi.

Tyflis, 9 TAP. Gmach muzeum kaukaskiego zamknięto dla publiczności, albowiem wskutek trzęsienia ziemi w d. 7 b. m., ściany w muzeum niebezpiecznie popękały.

Król Edward w Berlinie.

Berlin 9. Prasa wystąpiła z gorącym powitaniem przybywającego dziś do Berlina króla Edwarda. Ulice przyodzobiona w sposób niezwykłe wspaniałą. Przyjęcie w ratuszu zostało na wyraźne życzenie króla Anglii przesunięte na jedno z pierwszych miejsc programu przyjęć.

Berlin 9. Pomimo wysiłków ze strony rządu, aby powitaniu króla Edwarda nadać charakter manifestacyjny, panuje ogólne przekonanie, że przyjazd króla Edwarda nie polepszy stosunków pomiędzy Anglią a Niemcami.

Konstytucja w Egipcie.

Kair 9 TAP. Podczas obrad na zgromadzeniu ogólnem rady ustawodawczej w sprawie konstytucji, prawie wszyscy członkowie wypowiedzieli się za utworzeniem parlamentu w Egipcie.

Prezydent ministrów oświadczył, iż rząd w zasadzie pochwała udział rady ustawodawczej i rad prowincjonalnych w rządach, pragnie jednak, by reformy przeprowadzane były powoli.

Igrzyska zimowe.

Sztokholm 9 TAP. Odbyły się tu wyścigi samojazdów na przestrzeni 570 kilom. pomiędzy Göteborgiem a Sztokholmem. Udział brało 8 samojazdów. Pierwszy przyszedł „Mors”, przebywszy tę przestrzeń w 15 cie godzin 39 minut.

Różne.

18,000 rb. w popiele. Dzienniki galicyjskie szeroko rozpisują się o znalezionych w hotelu „Narodowym” w Krakowie 18,000 rb. Aresztowano w tej sprawie niejakiego Szczygielskiego z Kielc. Przesłuchany przez komisarza policji Szczygielski zaprzeczył, jakoby pakiet z owemi papierami on pozostawił. Skonfrontowana z Szczygielskim służąca hotelowa, oświadczyła, że 3. pokazywał jej pakiet, właśnie ten, który znaleziono w piecu—i zapytywał, gdzie by go ukrył.—Jak powiedział bowiem, znajdowało się wewnątrz 100,000 rb., które „gdyby zandarmerja przy rewizji znalazła, mogłaby je zakwestjonować i narazić go na nieprzyjemności”. Dziewczyna nie podejrzewała niczego. Szczygielski bowiem wyglądał bardzo elegancko. Zeznanie to służącej zachowało wreszcie Szczygielskim—i wkrótce oświadczył komisarzowi, że papiery rzeczywiście on przywiózł i schował pod popieliniami. Co do pochodzenia tych pieniędzy opowiadał Szczygielski bajeczkę z tysiąca i jednej nocy, z której wynika, że jacyś tajemniczy ludzie wrzucili mu te pieniądze w Warszawie i grożąc rewolwerem, kazali jechać do Krakowa Szczygielski wstąpił po drodze do Częstochowy, aby się wyświadczyć, ale i tam znaleźli go owi terroryści i zmusili do wyjazdu...

Do Krakowa przybył wieczorem, nie mogąc zaś z powodu spóźnionej pory rozpocząć wywiadów, gdzieby mógł wymienić papiery, udał się do hotelu. Tu rzeczywiście radził się działawczy, gdzieby mógł schować pakiet, schował go jednak dopiero po jej odejściu pod popielnik. Zaraz nazajutrz rano zjawił się w hotelu agent policyjny, który zabrał Szczygielskiego na inspekcję policyjną dla braku legitymacji. Szpaspasowany następnie chciał wstąpić do hotelu, aby zabrać pakiet, nie mógł już jednak tego uczynić. Pojechał więc na własne żądanie do Oświęcimia, gdzie wkrótce aresztowano go powtórnie i przywieziono do Krakowa. Dowiedział się wówczas, że pakiet znaleziono.

Opowiadanie to nie przekonało policji, która przypuszcza, że Szczygielski jest sprawcą jakiegoś napadu i rabunku, spełnionego w Częstochowie.

Wyniki subskrypcji. Korespondent paryski „Neue freie Presse” donosi pod datą 22 b. m., iż w bankach, realizujących te pożyczki, panowało w dniu tym duże ożywienie. Szeregi drobnych subskrybentów były znaczne. Do subskrypcji oddano 1,220,000 fr. w 2,444,000 obligacjach 500-frankowych nominalnie po kursie 89%, czyli po 446 franków 25 cent rzeczywistych. Powodzenie pożyczki w Paryżu było duże. Powyższa suma pokryta została w wysokości 900 mil. fr. przez zadeklarowanie obligów z r. 1904 do spłaty. Większą część tych obligów skupiły banki. Na nowo podpisano miano 320 mil. fr., którą to sumę pokryto 30—35 razy, tak że przy reparycji subskrybenci otrzymają najwyżej 3% sumy zadeklarowanej.

W dniu subskrypcji renty rosyjskie na giełdzie paryskiej normowały się słabo. Nowe obligacje uzyskały jednak agio 1 fr. 65 cent. przy kursie 90 90 wobec kursu emisyjnego 89 i jedna czwarta. Agio przed subskrypcją wynosiło 2%.

Subskrypcja w Londynie miała powodzenie słabsze. Agio przeszło w disagio, co po części uciskało rynek rent rosyjskich w Paryżu. Znaczniejsze zapisy starawia 30—44% sumy żądanej. Drobni subskrybenci objęli do 60% pożyczki. Są to przeważnie kijenci „Credit Lyonnais”. Disagio nowej pożyczki wskazuje, iż powodzenie jej w Londynie było bardzo umiarkowane.

Administracja i zastępcy. Pod powyższym tytułem „Riecz” zamieszcza w ostatnim (6ym) numerze następującą korespondencję z Warszawy:

„Donoszą nam ze źródła miarodajnego, że w wyższych warszawskich sferach administracyjnych rozważana jest sprawa pozwolenia części zesłańców politycznych na powrót do Warszawy. W tym celu w chwili obecnej sporządzana jest lista szczegółowa wszystkich osób, zesłanych w ciągu 3 lat ostatnich.

„Wszyscy zesłańcy podzieleni zostali na 3 kategorie, w stosunku do stopnia ich szkolenia na podstawie posiadanych przeciwko nim zarzutów.

„Kategorji mniej szkodliwych będzie dozwolony powrót do Warszawy.

„W tychże sferach biurokratycznych zapewniają, że rok 1909 będzie rokiem zmian w administracji warszawskiej. Dokonana będą znaczne translokacje, w składzie osobistym policji miejscowej mają być usunięte te osoby, które uważano za niebezpieczne w walce z rewolucją, które jednak nie mogą być tolerowane w czasie spokojnym.

„W składzie osobistym instytucji innych zarządów przewidywane są również poważne zmiany.”

Z prasy.

Wśród pięćdziesięciu ilustracji, jakie „Świat” dał w ostatnim (6) numerze, widzimy nowość: w środku rodzaj karty albumowej, będącej doskonałą kopją obrazu Henryka Uziębły: „Zacytana”. Zabarwienie na ciemny granat utrzymuje wiernie w reprodukcji charakterystyczny półton oryginału, ową nieuchwytność konturów linii i szczegółów, rozpyływających się w mroku, a jednak poprawnych i dokładnych w rysunku ogólnym. Wśród innych ilustracji i artykułów zwracają uwagę: doskonałe reprodukcje z różnych salonów sztuki i pracowni artystycznych, charakterystyczne zdjęcia z życia kolonji polskich w Argentynie, objaśnianych przez korespondenta „Świata” z tamtych stron dalekich, rzecz o Ormianach, napisaną przez znawcę stosunków tamtejszych J. Fruzińskiego, beja, sprawozdanie ze zbiórek muzeum narodowego w Krakowie, kronika miejscowa i obca, sprawozdania literackie i teatralne itd.

OFIARY.

Zamiast depesz na ślub Sali Lernerówny z p. Leopoldem Senior—składa na dom starców starozakonnych Ludwik Miękiewicz i rubla.

Podziękowanie.

Niniejszem składamy najserdeczniejsze podziękowanie p. p. Gerchardowi, dyrektorowi fabryki Hulszyskiego, oraz Haankemu za zajęcie się pogrzebem

ś. p. Aszoleczuka.

Żona z synem.

Tabela nieurzędowa

wygranych w ciągu dnia 1 kl. 192 lot. klas.

Królestwa Polskiego.

Dnia 9-go lutego 1909 r., jako w 2 dniu ciągienia wyszły następujące główne wygrane:

Rb. 4000 na № 15678.

Rb. 2000 na № 8483.

Rb. 1000 na № 7942.
Rb. 500 na № 19546.
Rb. 200 na № 13178.

Po rb 100 na № 267 769 2568 8247 8286
10125 15086 22792 22938.

Po rb. 50 na № 654 1498 2325 2480 3670
3901 5092 5853 5892 7298 8918 9598 9659
11242 12751 13735 14085 16445 17449 18023
18089 18397 18766 19278 20744 21189 21312
22463 23340.

Numery, które wygrały stawki:

39 153 85 306 15 18 73 446 59 78 90
545 76 624 29 45 89 95 749 880 24 958 94.
1053 180 280 302 07 10 28 25 90 415 45
61 67 519 21 22 40 53 59 629 47 48 92 710
20 27 44 50 847 948.
2049 118 58 241 43 310 15 54 65 97 418
27 34 51 566 627 47 50 74 729 48 50 60 834
51 98 901 06 31 33.
3012 125 206 19 20 39 99 801 66 413 37
582 681 702 832 43 62 95 936 63
4084 117 33 42 50 73 80 89 93 246 72 74

67 364 405 46 93 520 67 684 86 38 82 885.
5031 73 88 94 146 74 324 596 708 51 63
80 833 921 79.
6004 25 53 62 150 57 68 71 96 221 22
49 72 806 19 35 40 52 89 464 67 86 505 706
20 57 65 76 87 900 34 88 90 98.
7000 78 129 38 69 92 264 323 41 44 53
418 52 509 12 69 96 656 718 819 20 43 64
934 95.
8018 21 70 116 39 492 514 25 62 698
781 60 808 33 901 12 13 87.
9017 27 187 75 217 29 52 62 83 332 409
502 59 89 770 79 873 956.
10008 42 45 62 218 19 309 17 21 51 450
518 36 689 736 53 855 986
11000 28 49 54 77 289 314 18 37 411 512
26 20 94 98 616 63 73 714 802 7 10 50 90 990
12010 26 53 90 267 79 317 414 567 74
622 31 800 981 69 86.
13101 54 329 43 66 411 78 86 92 521 25
662 74 84 90 93 711 839 60 78 915 47 95,
14028 140 252 78 821 75 434 78 544 46

79 657:86 95 714 56 70 868 99 913 24 98.
15025 119 30 40 52 54 234 338 67 74 93
411 32 35 49 76 83 94 507 09 52 672 804 06
09 11 20 64 99 957 59.
16019 47 53 68 76 92 141 205 80 362 63
477 98 528 46 88 648 710 97 842.
17006 54 193 332 428 86 525 30 73 99
625 46 62 81 707 829 63 78 79 912 15 59 68.
18022 91 91 94 125 215 74 396 401 29 40
75 507 16 28 31 40 99 616 20 22 89 720 76
821 42 94 955 77.
19089 179 84 207 44 387 42 460 68 583
818 29 49 62 916.
20004 8 24 56 92 103 26 57 67 301 425
525 76 645 49 54 73 85 773 96 810 22 36 931
21033 47 53 60 84 100 04 22 46 203 42
43 53 97 335 47 87 93 400 583 84 98 615 26
51 60 718 87 833 913 98.
22004 80 35 269 80 322 39 96 416 585
607 71 713 83 90 807 14 25 27 38 69 903 52.
23006 36 85 108 19 40 259 85 308 36 94
490.

OD ADMINISTRACJI

Przypominamy Szan. prenumerato-
rom, że czas wielki uregulować za-
ległe rachunki i odnowić prenume-
ratę na rok 1909.

Sz. Szczawiński

* Częstochowie (obok Teatru)
Skład Win
DELIKATESÓW
i towarów kolonialnych
ogrz. od 1878 r.

TELEFON № J.

Poleca:

Wino Kaukazkie
białe i czerwone
Księcia D. Ż. Dżordzadze

Nagrodzone na wystawach wczesławio-
wych pierwszemi nagrodami.

Specjalność firmy

IMPORT

WIN

Węgierskich

Francuskich.

DRUKARNIA

i Sklep materiałów piśmiennych
F. D. WILKOSZEWSKIEGO

w CZĘSTOCHOWIE, Aleja II № 38.

Przyjmuje do druku wszelkie obstalunki i wykony-
wa starannie po cenach możliwie niskich.

Druki ozdobne i kolorowe, księgi buchalteryjne,
dzieła, afisze, klepsydry, blankiety, koperty.

Bilety wizytowe.

Na składzie: **KSIĄŻKI MELDUNKOWE**, książki i prochy do pater-
nów akcyjnych, piśnipotencje, kontrakty, kwitrujące i t. p.
Sklep zaopatrzony w różne papiery i materiały piśmienne.

KALENDARZE na 1909 rok.

Zakład Stolarski
JANA BŁASZCZYKOWSKIEGO
Teatralna № 16 w Częstochowie.

przyjmuje roboty meblowe i budowlane,
i gotowe na składzie dychty i for-
niery. Ceny przystępne.

Ogłoszenie.

Podaje się do wiadomości obywateli, że sży-
dy emalowane na dony podług wzoru znaj-
dującego się u pana Policmajstra, oraz wszel-
kie inne wyroby kuchenne emalowane wy-
rabia Częstochowska Fabryka wyrobów emal-
owanych przy ul. św. Stanisława № 7.
157 6-5

Ogłoszenie.

Mam zaszczyt zawiadomić Sz. Pu-
bliczność, że sklep wędliniarski na ul.
Ogrodowej p. Ż. Nowickiego, z dniem
6 b. in. przeszedł na moją własność.
Pozostając z szacunkiem
Władysław Rzykiecki.

195 4-1
Zginął paszport Franciszka Polka, wyda-
ny przez wójta gminy Zajęczków, powia-
tu i guberni kieleckiej. Złożyć w Adm. G.
Gońca. 197-3-2

„Arystokratyna”

Odnaczona na zeszlrocznej wystawie lekarzy i przyrodników we
Lwowie medalem złotym i dyplomem.

„Arystokratyna“ działa przez swą zawartość węglika anty-
septycznie i ożewiająco, już po krótkim użyciu — staje się pleć
lśniąco biała i nabiera młodocianej świeżości i wdzięku
Piegi, zmarszczki, wądry, złóte plamy usuwa „Arystokratyna“ po
kilkorazowym użyciu.

Żądać w składach aptecznych i aptekach.

Główny skład na Królestwo i Cesarstwo w składzie

APTECZNYM

Wacława ORZEŁ

Częstochowie, III Aleja № 48.

Skład sukna i kortów
D. ZYSSER

Częstochowa, Aleja I № 2, wejście z nowego rynku
w podwórzu.

W wielkim wyborze poleca na sezon jesienny i zimowy
wielkie materiały krajowe z najlepszych fabryk oraz angielskie
i francuskie. Ceny bardzo przystępne. Polecając się szanownym
względem Sz. Publiczności **D. Zysser.**

NOWOŚCI

NOWOŚCI

KANTOR WYNAJMU

Waret na gumach i bez gum,
oraz landa, powozów, bryczek etc.

W każdym czasie, na godziny, kursa i miesięcznie.
Po cenach umiarkowanych.

KANTOR ul. Teatralna № 56, telefon № 246.
J. KOSSOWSKI.

1495-5-8

W okolicy zdrowej i lesistej tuż przy przy-
stanku kolejowym są do sprzedania na
przystępnych warunkach

PLACE

odpowiednie do budowy letnich mieszkań...
Tamże kilkunastomorgowa przestrzeń odpo-
wiednia do budowy fabryki. Kamień na
miejscom. Wiadomość Teatralna № 81-1.
206 3-1

Są do sprzedania dwie szafy masyw dębo-
we w stylu angielskim. III Aleja № 48
a stolarza. 203-1-1

Obracy meble i inne rzeczy do sprzedania
Aleja III m. 71. 159-5-6

Sklep rzemieślnicy do wynajęcia od 1 kwie-
tnia, ulica Mała № 14. 173-4-3

Sprzedam otomany nową białą płótnem
stryk. Ulica Wieluńska № 5, Oziembie.
205 2-1

Są do sprzedania różne nacynia rzeźnicze.
Wiadomość w sklepie wędlin, ul. War-
szawska № 31. 196-4-1

Sprzedano Bronisławowi Kossowskiemu pasz-
port wydany przez wójta gminy Dąbrow-
na Górnica wraz z 50-cio rublami, pier-
cionkiem, obrączkami, krzyżkiem złotym i
różnemi rzeczami. 207-1-1

Rb. 7,000-8,000

do ulokowania na 1-szy numer hypo-
teki nieruchomości miejskiej. Oferty
„Hypoteka“ przyjmuje Admin. Gońca.